स्मार्ट सिटी मिशन, कचऱ्याचे ढीग कायम
पान ३ वर

आपलं, आपल्यासाठी, सर्वांसाठी

दैनिक हेराल्ड

www.dainikherald.com

न्यूझीलंडचा सलग दुसरा विजय
पान ४ वर

वेर्णा, गुरुवार, ३ एप्रिल २०२५ | पाने ४ | ₹ ४ | REG. NO. G2/RNP/GOA/101/2021-23 | Volume 13, Issue 210 | Verna, | facebook.com/dainikherald | Thursday 3 April 2025 | Pages 4 | ₹ 4

मराठी राजभाषा आंदोलन राजकीय असल्याचा आरोप

कायद्यात सुधारणा करण्याचा प्रयत्न केल्यास समुदायांतमध्ये वाद निर्माण होणार

विठ्ठलदास हेगडे / टीम दैनिक हेराल्ड :

पणजी, दि. ३ :कोकणीसह मराठीला राज्याची अधिकृत भाषा बनवण्याची अलीकडची मागणी अधिक राजकीय असल्याचे जाणकारांनी म्हटले आहे. कारण हा मुद्दा जवळजवळ ३८ वर्षांपूर्वी निकाली निघाला होता. याबाबत हेराल्ड मीडियाने दोन्ही भाषांमधील काही प्रमुख नेत्यांशी चर्चा केली. या कायद्यात सुधारणा करण्याचा कोणताही प्रयत्न केल्यास समुदायांमध्ये वाद आणि फूट निर्माण होईल, अशी भीती अनेकांनी व्यक्त केली आहे.

माजी विधानसभा अध्यक्ष तोमाझिन कार्दोझो म्हणाले की, जर तुम्ही अधिकृत भाषा कायदा वाचला तर हे स्पष्ट होते की देवनागरीत कोकणी आणि मराठीला समान फायदे मिळाले आहेत. या कायद्यात असे म्हटले आहे की कोकणी ही अधिकृत भाषा असेल आणि सर्व अधिकृत कामांसाठी मराठी वापरली जाईल. त्यामुळे, मराठीप्रेमींसाठी कोणतीही समस्या नाही. परंतु, नुकसान रोमन लिपीप्रेमींमध्ये कोकणीचे आहे.

कोकणी प्रजेचो आवाजच्या नेत्यांपैकी एक असलेले कार्दोझो यांनी दावा केला की रोमन कोकणी प्रमुखांच्या ९५ टक्के अनुयायांनी लढा दिला, परंतु शेवटी रोमन लिपीत कोकणीला कोणतेही स्थान न देऊन त्यांचा विश्वासघात झाला. राज्यासाठी दोन भाषा असू शकत नाहीत असे सांगून कार्दोझो म्हणाले की, जर गोवा अधिकृत भाषा कायद्यात सुधारणा करायची असेल तर त्यात सुधारणा करून कोकणी, देवनागरी आणि रोमन लिपी दोन्हीमध्ये गोव्याची अधिकृत भाषा बनवावी. सुभाष वेलिंगकर जे करत आहेत ते गोव्यातील समाजात फूट पाडण्याचे आहे आणि मी गोव्यातील लोकांना त्यांच्या खेळाला बळी पडू नये असे आवाहन करतो, असे ते म्हणाले.

माजी केंद्रीय कायदा मंत्री रमाकांत खलप म्हणाले की, आम्ही राजभाषा कायदा मंजूर करण्यात यशस्वी झालो आहोत, ज्यामुळे सर्व सरकारी कामांसाठी मराठी भाषेचा वापर केला जाईल. प्रश्न मराठीला समान दर्जा देण्याचा आहे. १९८७ मध्ये जेव्हा हा कायदा मंजूर झाला तेव्हा गोवा केंद्रशासित प्रदेश होता आणि कायद्यात असे म्हटले होते की गोव्यात सर्व किंवा कोणत्याही सरकारी कामांसाठी मराठी वापरली जाईल तर कोकणी ही सर्व किंवा कोणत्याही अधिकृत कामांसाठी अधिकृत भाषा असेल आणि दमण आणि दीवच्या बाबतीत, गुजराती भाषा सर्व किंवा कोणत्याही अधिकृत कामांसाठी वापरली जाईल. सरकारने या कायद्याचा त्याच्या सरकारी कामांसाठी जास्तीत जास्त वापर करावा. तसेच जे आता आंदोलन करत आहेत ते सरकारचा भाग आहेत आणि त्यांनी सर्व सरकारी कामांसाठी राजभाषा कायद्याचा वापर करण्यासाठी सरकारवर दबाव आणावा. मुख्याध्यापक अनंत अग्नी म्हणाले की, राजभाषेचा प्रश्न बराच काळापासून कायमचा सोडवला गेला आहे. काही व्यक्तींमध्ये छुपा राजकीय अजेंडा आहे हे स्पष्ट आहे आणि काही वर्षांत विधानसभा निवडणुका जवळ येत असल्याने लोकांचे लक्ष वेधण्यासाठी ते भाषेचा मुद्दा उपस्थित करत आहेत. गोवेकर शहाणे आहेत आणि अशा नौटंकींना नक्कीच बळी पडणार नाहीत. मराठीला अधिकृत भाषेचा दर्जा देण्याची मागणी करणारे जुने चेहरे आढळतात. तरुण पिढीला अधिकृत भाषा कायद्यामुळे निर्माण होणाऱ्या हक्क आणि हितसंबंधांबद्दल खात्री पटली आहे.

गोव्याची संस्कृती आणि परंपरा आणि त्याहूनही महत्त्वाचे म्हणजे गोव्यातील लोकांच्या आर्थिक हितांचे रक्षण करण्यासाठी सरकारने आता अधिकृत भाषा कायद्याची प्रभावी अंमलबजावणी सुनिश्चित करावी. कोकणी ही आपली ओळख आहे आणि इतर कोणतीही भाषा तिचे महत्त्व कमी करू शकत नाही. मराठीला अधिकृत भाषेचा दर्जा देण्याची मागणी करणाऱ्यांपैकी बहुतेकांची मुळे महाराष्ट्रात आहेत. १९६७ मध्ये गोव्याच्या महाराष्ट्रात विलीनीकरणाला पाठिंबा देणारे हेच लोक आहेत.गोव्यातील शंभर टक्के लोकसंख्येला कोकणी ही एकमेव भाषा माहीत आहे. ही अशी भाषा आहे जी प्रत्येक गोवेकर शाळेत न जाता शिकतो आणि म्हणूनच ती मूळची मातीची भाषा आहे. मराठीला योग्य तो आदर आणि मान्यता मिळाली असली तरी, आम्ही अधिकृत भाषा कायद्यात सुधारणा करण्याचा कोणताही प्रयत्न होऊ देणार नाही. जर सरकारने तसे करण्याचा प्रयत्न केला तर त्यांनी कोकणीप्रेमींच्या तीव्र आंदोलनाला तोंड देण्यासाठी तयार असले पाहिजे, जे १९८७ च्या चळवळीच्या तीव्रतेपेक्षा जास्त असेल, असे ते म्हणाले.

कोकणी भाषा मंडळाचे माजी अध्यक्ष प्रशांत नाईक म्हणाले की , वेलिंगकर यांनी मराठीचा मुद्दा उपस्थित करणे हा त्यांचा आणखी एक प्रयत्न आहे जो त्यांनी कोणत्याही प्रकारे प्रसिद्धीच्या झोतात राहण्याचा प्रयत्न केला आहे. गेल्या काही वर्षांत वेलिंगकर यांनी सांप्रदायिक किंवा वादग्रस्त मुद्दे उपस्थित केले आहेत आणि त्यांच्याकडे लक्ष वेधण्याचा प्रयत्न केला आहे आणि म्हणूनच अलीकडच्या काळात त्यांनी उपस्थित केलेल्या कोणत्याही मुद्द्याला ते तार्किक निष्कर्षापर्यंत पोहोचवू शकले नाहीत. मराठीला राज्याची अधिकृत भाषा बनवण्याच्या ताज्या मुद्द्याचेही असेच भवितव्य होईल कारण वेलिंगकर यांना माध्यमांमध्ये काही प्रमाणात प्रसिद्धी मिळेल.

निवडक

जम्मू- काश्मीरमध्ये ५ घुसखोर ठार

जम्मू, दि. २ : जम्मू आणि काश्मीरमध्ये नियंत्रण रेषेवर (एलओसी) लष्कराने ४-५ पाकिस्तानी घुसखोरांना ठार मारले. तथापि, याबद्दल लष्कराकडून कोणतेही अधिकृत विधान आलेले नाही. पूंछमधील नियंत्रण रेषेवरील (एलओसी) कृष्णा घाटी सेक्टरच्या पुढच्या भागात ही घटना घडली. नियंत्रण रेषेला लागून असलेल्या भागात ३ सुरुंगांचे स्फोट झाले आणि पाकिस्तानकडूनही गोळीबार झाला. या काळात दहशतवाद्यांनी घुसखोरीचा प्रयत्न केल्याचा दावा केला जात आहे. भारतीय सैन्याने गोळीबार करून प्रत्युत्तर दिले. ज्यामध्ये ४ ते ५ घुसखोर मारले गेले. गोळीबार आणि स्फोटांबाबत सैन्याशी संवाद साधला. लष्कराने म्हटले आहे की, १ एप्रिल रोजी पाकिस्तानी सैन्याने नियंत्रण रेषेवरून घुसखोरी करण्याचा प्रयत्न केला. यामुळे कृष्णा घाटी सेक्टरमध्ये सुरुंगाचा स्फोट झाला. पाकिस्तानी सैन्याने कोणत्याही चिथावणीशिवाय गोळीबार केला आणि युद्धबंदीचे उल्लंघन केले.

पुनम गुप्ता उपगव्हर्नर

नवी दिल्ली, दि. २ : केंद्र सरकारने नॅशनल काउंसिल ऑफ अप्लाइड इकॉनॉमिक रिसर्चच्या महासंचालक पुनम गुप्ता यांची रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (आरबीआय) च्या उपगव्हर्नर पदावर नियुक्ती केली आहे. तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी ही नियुक्ती असणार आहे. आरबीआयचे माजी उपगव्हर्नर एम. डी. पात्रा यांनी जानेवारीमध्ये राजीनामा दिल्यानंतर हे पद रिक्त होते.मंत्रिमंडळाच्या नियुक्ती समितीने पुनम गुप्ता यांच्या उपगव्हर्नर पदाच्या नियुक्तीला मंजुरी दिली असून, त्या आपल्या कार्यभार स्वीकारण्याच्या तारखेपासून तीन वर्षांसाठी ही जबाबदारी सांभाळतील. सध्या पुनम गुप्ता या भारतातील सर्वात मोठ्या आर्थिक धोरण संशोधन संस्था एनसीएआरच्या महासंचालक आहेत. त्या पंतप्रधानांच्या आर्थिक सल्लागार परिषदेच्या सदस्य आहेत.

इम्रान खान यांचे ‘नोबेल’साठी नामांकन

कराची, दि. २ : पाकिस्तानच्या तुरुंगात असलेले माजी पंतप्रधान इम्रान खान यांना नोबेल शांतता पुरस्कारासाठी नामांकन देण्यात आले आहे. राष्ट्रीय तिजोरीत गैरव्यवहार केल्याच्या आरोपाखाली इम्रान खान २०२३ पासून तुरुंगात आहेत. नॉर्वेजियन राजकीय पक्ष पार्टीट सेंट्रमशी संबंधित पाकिस्तान वर्ल्ड अलायन्सने पाकिस्तानमध्ये मानवी हक्क आणि लोकशाहीला प्रोत्साहन देण्यासाठी इम्रान खान यांच्या नामांकनाची घोषणा केली. पार्टीट सेंटरमने एक्स वर पोस्ट केले - पार्टीट सेंटरमच्या वतीने आम्हाला हे जाहीर करताना आनंद होत आहे की आम्ही, ज्यांना नामांकन करण्याचा अधिकार आहे. त्यांच्यासह, पाकिस्तानचे माजी पंतप्रधान इम्रान खान यांना नोबेल शांतता पुरस्कारासाठी नामांकित केले आहे.इम्रान खान यांना २०१९ च्या नोबेल शांतता पुरस्कारासाठी नामांकन देण्यात आले होते. २०१९ मध्ये हे नामांकन करण्यात आले होते.

हवामान

कमाल : ३४ किमान : २६
आर्द्रता : ६७

बाजार भाव

सोने : ₹ ९३,४६० (१० ग्रॅम)
चांदी : ₹ १,०४,१०० (१ किलो)

शेअर मार्केट

सेन्सेक्स : ७६,१६५ .७७ ↑ (२३.२७)
निफ्टी : २३,३३२.९० ↑ (५३.९५)

आम्ही कधीही प्रियोळवर दावा केला नाही: दीपक

भाजप - मगो युती कायम राहणार असल्याचे ढवळीकरांचे स्पष्टीकरण

टीम दैनिक हेराल्ड

फोंडा, दि. २ : २०२७ च्या विधानसभा आणि २०२९ च्या लोकसभा निवडणुकीसाठी महाराष्ट्रवादी गोमंतक पक्ष (एमजीपी) आणि भारतीय जनता पक्ष (भाजप) यांची युती कायम राहील, असे एमजीपीचे अध्यक्ष दीपक ढवळीकर यांनी स्पष्ट केले आहे. मुख्यमंत्र्यांच्या विधानानंतर भाजप-एमजीपी युतीबाबत सध्या सुरू असलेल्या चर्चांना पूर्णविराम देत त्यांनी ही खात्री दिली.

दिल्लीमध्ये भाजपचे राष्ट्रीय सरचिटणीस बी. एल. संतोष यांची ढवळीकर बंधूंनी भेट घेतल्यानंतर दीपक ढवळीकर यांनी पत्रकारांशी संवाद साधला. त्यांनी स्पष्ट केले की, ही सदिच्छा भेट होती आणि यात राजकीय घडामोडींवर सखोल चर्चा झाली. युतीबाबत निर्माण झालेले संभ्रम दूर करताना त्यांनी सांगितले की, एमजीपी-भाजप युती राष्ट्रीय नेतृत्वाच्या निर्णयावर आधारित आहे आणि ती आगामी निवडणुकांसाठी कायम राहील.

आपण कधीही प्रियोळ मतदारसंघातून निवडणूक लढवणार असल्याचे म्हटलेले नसून पक्षाच्या काही घटकांनी युती बिघडवण्याचा प्रयत्न केला असल्याचेही त्यांनी सूचित केले. मुख्यमंत्र्यांना कोणीतरी चुकीचे मार्गदर्शन केल्यामुळे त्यांनी प्रियोळ मतदारसंघ आणि युतीबाबत तसे विधान केले असावे, असे ढवळीकर यांनी स्पष्ट केले. भाजपच्या केंद्रीय नेतृत्वाने याची दखल घेतली असून, त्यांनी आम्हाला युती मजबूत करण्यासाठी काम करण्यास सांगितले आहे, असेही त्यांनी सांगितले.

भाजपच्या केंद्रीय नेतृत्वाने युतीला कोणतीही अडचण येणार नाही, असे आश्वासन दिल्याचे ढवळीकर यांनी नमूद केले. २०२७ आणि २०२९च्या निवडणुकांमध्ये युती सत्तेवर येण्यासाठी तसेच दोन्ही लोकसभा जागा जिंकण्यासाठी आम्ही एकत्रितपणे परिश्रम करणार आहोत. भाजप आणि एमजीपीच्या मतदारसंघात बहुसंख्य मतदार हिंदू असल्याने पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नवीन भारत' संकल्पनेला बळकटी देण्यासाठी आपली एकजूट महत्त्वाची आहे, असे त्यांनी सांगितले. गोव्यात एमजीपीच्या राजकीय अस्तित्वाबाबत बोलताना त्यांनी सांगितले की, प्रियोळ आणि मांद्रेसह जवळपास दहा मतदारसंघांमध्ये मगो आपला पाया मजबूत करत आहे. शिरोडा, कुंभारजुवा , सावर्डे, पेडणे , मांद्रे, मये, डिचोली , म्हापसा या भागांत पक्षाचे कार्यकर्ते सक्रिय आहेत. फोंडा तालुक्यातही मगोचा मजबूत प्रभाव आहे.

युती असली तरी पक्ष संघटन मजबूत करण्यासाठी कार्य सुरूच राहील. कोणतीही जागा एकट्या पक्षाची नसते; निवडणुकीच्यावेळी सर्वेक्षणाच्या आधारे योग्य निर्णय घेतला जाईल. जागावाटप कसे करायचे, याचा निर्णय सर्वेक्षणाच्या निष्कर्षांवर आधारित असेल, असे त्यांनी स्पष्ट केले.

२०१२ मध्ये झालेल्या युतीमुळे भाजपला २१ जागा मिळाल्या होत्या. मात्र, २०१७ मध्ये दोन्ही पक्षांमध्ये काही मतभेद होते. भाजप मोठा पक्ष असल्याने काही प्रश्न उद्भवू शकतात. पण आम्ही २०२४ च्या लोकसभा निवडणुकीत भाजपला सक्रिय पाठिंबा दिला होता आणि पुढील निवडणुकांमध्येही युती कायम ठेवली जाईल, असे त्यांनी नमूद केले.

वक्फ दुरुस्ती विधेयकावरून संसदेत खडाजंगी

नवी दिल्ली, दि. २ : अल्पसंख्याक व्यवहार मंत्री किरेन रिजिजू यांनी बुधवारी लोकसभेत वक्फ दुरुस्ती विधेयक मांडले. आता या दुरुस्ती विधेयकावर आठ तास चर्चा होणार आहे. इंडिया आघाडीने मंगळवारी एक दिवस आधी बैठक घेतली आणि या विधेयकाला संयुक्तपणे विरोध करण्याचा निर्णय घेतला. दुसरीकडे, भाजपने मंगळवारी आपल्या लोकसभा खासदारांना व्हीप जारी केला आणि बुधवारी सर्व खासदारांना दोन्ही दिवस लोकसभेत उपस्थित राहण्यास सांगितले.

केंद्रीय वक्फ कौन्सिल आणि वक्फ बोर्डात गैर-मुस्लिमांचा समावेश करण्याला सर्वाधिक विरोध होत आहे. याशिवाय शासनाच्या ताब्यात असलेल्या वक्फ मालमत्तेच्या दाव्याबाबत अंतिम निर्णय जिल्हाधिकारी घेतील आणि त्यांच्या अहवालाच्या आधारे ही मालमत्ता शासनाच्या खात्यात समाविष्ट करता येईल.विधेयकात वक्फ बोर्डाकडून सर्वेक्षण करण्याचे अधिकारही जिल्हाधिकाऱ्यांना देण्यात आले आहेत. प्रस्तावित विधेयकात केंद्रीय वक्फ परिषदेत बिगर मुस्लिम सदस्य आणि दोन महिला सदस्य असणे बंधनकारक करण्यात आले आहे. शिया आणि सुन्नी व्यतिरिक्त बोहरा आणि आगाखानीसाठी
स्वतंत्र बोर्ड तयार करण्याची चर्चा आहे.

सध्याच्या लोकसभेत एनडीएचे संख्याबळ २९३ आहे, जे ५४२ सदस्यांच्या कनिष्ठ सभागृहातील बहुमतापेक्षा कितीतरी जास्त आहे. लोकसभेत इंडिया आघाडीच्या सदस्यांची संख्या २३४ आहे. तर बहुमतासाठी २७२ मतांची आवश्यकता आहे.२३६ सदस्य असलेल्या राज्यसभेतही एनडीएचे संख्याबळ १२६ इतके आहे, जे बहुमतासाठी पुरेसे आहे. यामध्ये दोन अपक्ष आणि सहा नामनिर्देशित सदस्यांचा समावेश आहे जे साधारणपणे सरकारला पाठिंबा देतात. केंद्रातील भाजपच्या नेतृत्वाखालील एनडीए सरकारने वक्फ दुरुस्ती विधेयक आणले आहे. नितीश कुमार यांचा जेडीयू आणि चंद्राबाबू नायडू यांचा टीडीपीही एनडीएचा भाग आहे. या दोन्ही पक्षांनी विधेयकाला पाठिंबा जाहीर केला आहे. एनडीएमधील इतर पक्ष, शिवसेना (एकनाथ शिंदे गट) आणि लोक जनशक्ती पक्ष (रामविलास) यांनीही त्यांच्या खासदारांना २ आणि ३ एप्रिल रोजी संसदेत उपस्थित राहून सरकारला पाठिंबा देण्यासाठी व्हिप जारी केला आहे. टीडीपीने या विधेयकाला पाठिंबा देण्याची घोषणा केली आहे परंतु लोकसभेतील त्यांचे खासदार विधेयकात काही बदल सुचवतील. याशिवाय हे विधेयक मुदतीपूर्वी लागू करू नये, असे आवाहन टीडीपीने सरकारला केले.

जेडीयूनेही या विधेयकाला पाठिंबा देण्याची घोषणा केली आहे. लोकसभेत टीडीपीचे १६ तर जेडीयूचे १२ सदस्य आहेत.भाजपचे स्वतःचे २४० खासदार आहेत आणि त्यासाठी दुरुस्ती विधेयक मंजूर होण्यासाठी या दोन्ही पक्षांचा पूर्ण पाठिंबा आवश्यक आहे.मात्र मुस्लिम अल्पसंख्याक मतदारांमध्ये या दोन्ही पक्षांचा शिरकाव आहे. आणि त्यामुळे दोन्ही पक्षांनी या विधेयकाला पाठिंबा दिल्याने त्याचा परिणाम होण्याची भीती असल्याने सावधगिरी बाळगत आहेत.

सुरुवातीपासून या विधेयकाच्या विरोधात आवाज उठवणारे एमआयएमचे नेते आणि हैदराबादचे खासदार असदुद्दीन ओवेसी यांनीही एनडीए सदस्य पक्षांच्या नेत्यांना या विधेयकाला विरोध करण्याचे आवाहन केले आहे.लोकसभेतील तिसऱ्या क्रमांकाचा पक्ष असलेल्या समाजवादी पक्षाचे ३७ खासदार आहेत. पक्षाने व्हीप जारी करून सर्व खासदारांना संसदेत उपस्थित राहून विधेयकावर संयुक्त विरोधकांना पाठिंबा देण्यास सांगितले आहे.ममता बॅनर्जी यांच्या तृणमूल काँग्रेस, आम आदमी पार्टी, नॅशनल कॉन्फरन्स, एनसीपी (शरद पवार), आरजेडी, डीएमकेसह भारतातील सहयोगी पक्षांनी हे विधेयक असंवैधानिक म्हटले आहे.

संसदेत अनेक छोटे पक्ष आणि अपक्ष खासदार आहेत, त्यापैकी काहींनी वक्फ दुरुस्ती विधेयकाला उघड विरोध केला आहे.यामध्ये एआयएमआयएमचे खासदार असदुद्दीन ओवेसी आणि बिहारमधील पूर्णियाचे खासदार पप्पू यादव यांची नावे प्रमुख आहेत.लोकसभेत पूर्णियाचे खासदार राजेश रंजन उर्फ पप्पू यादव यांच्यासह सात अपक्ष खासदार आहेत. पप्पूच्या मागील विधानांवर नजर टाकली तर ते वक्फ विधेयकातील दुरुस्तीला विरोध करणार असल्याचे स्पष्ट होते.

असे तीन प्रादेशिक पक्ष आहेत ज्यांचा आपापल्या राज्यात पाठिंबा आहे परंतु केंद्रातील कोणत्याही आघाडीत त्यांचा समावेश नाही. त्यात मायावतींचा बहुजन समाज पक्ष आणि नवीन पटनायक यांचा बिजू जनता दल यांचा समावेश आहे. मात्र, लोकसभेत दोन्ही पक्षांचा एकही खासदार नाही.जगन रेड्डी यांच्या पक्षाचे आंध्र प्रदेशात चार खासदार आहेत. हा पक्षही युतीत नाही. वक्फ दुरुस्ती विधेयक २०२४ हे गेल्या वर्षी ऑगस्टमध्ये सादर करण्यात आले होते, त्यानंतर ते संयुक्त संसदीय समितीकडे पाठवण्यात आले होते. अनेक चर्चेनंतर या समितीने आपला अहवाल सादर केला होता.